

MIRT Onderzoek Metropoolregio Utrecht

Bjorn Hondelink
6 november 2019

U Ned, vier programmalijnen

Hoe wonen en werken we in de metropoolregio Utrecht in 2040 en houden we de regio bereikbaar en leefbaar?

Opgave (tot 2040)

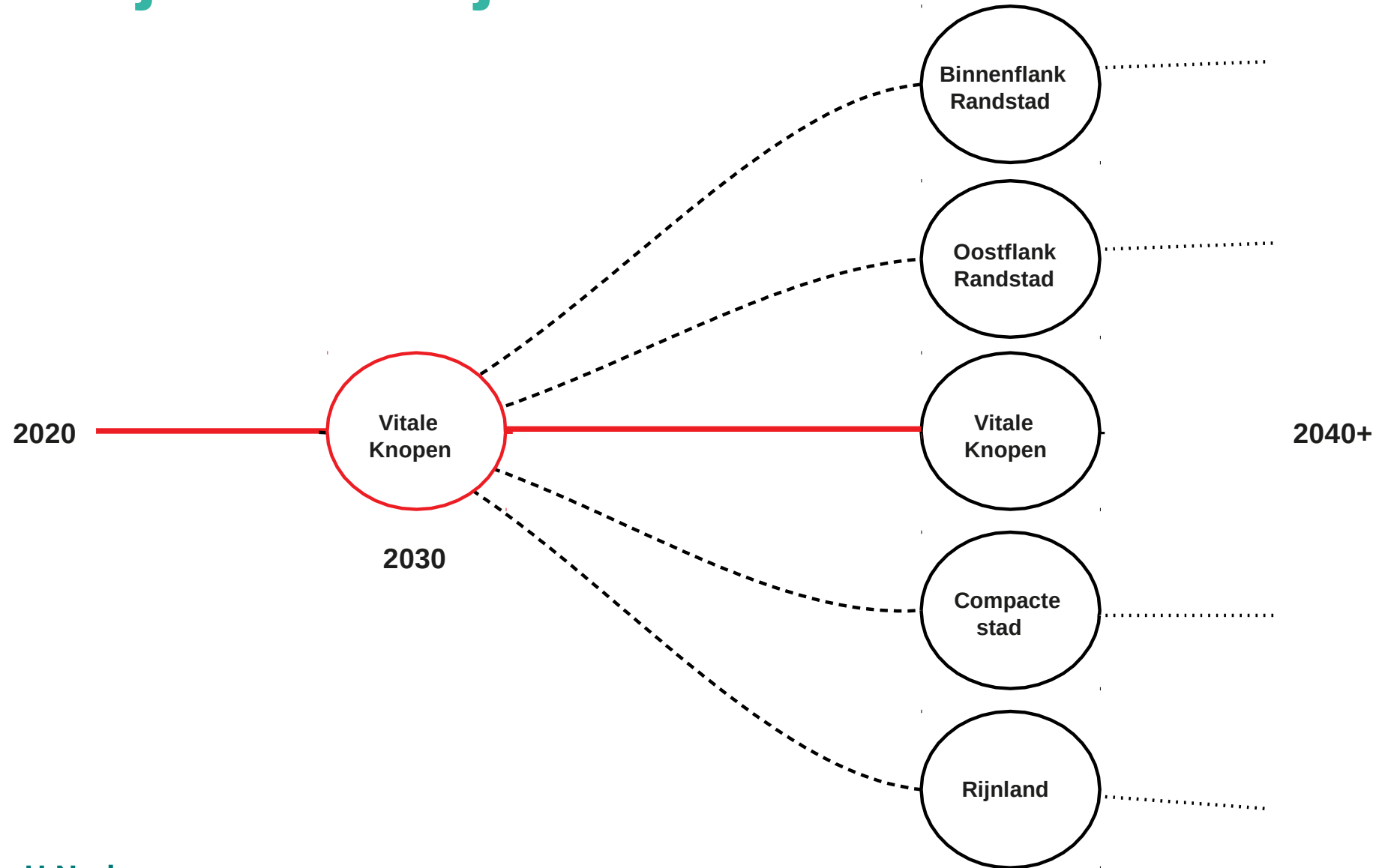
Leefbaarheid Een gezonde en prettige leefomgeving voor bewoners

Wonen 104.000 nieuwe woningen (plancapaciteit: 67.000)

Werken 80.000 werkplekken

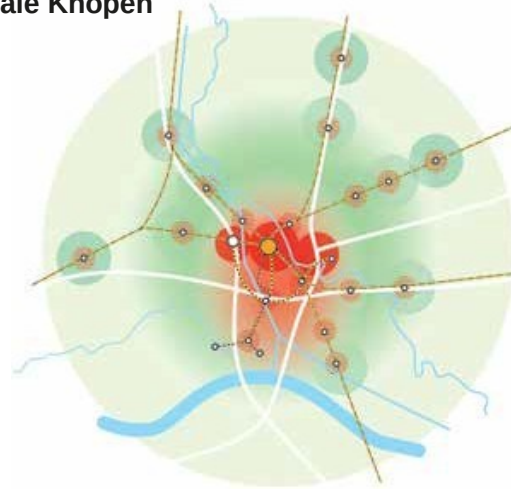
Bereikbaarheid Een mobiliteitssysteem bestaande uit alle modaliteiten die voorzien in de verplaatsingsbehoeften binnen en door de MRU

Denklijn voor vijf modellen

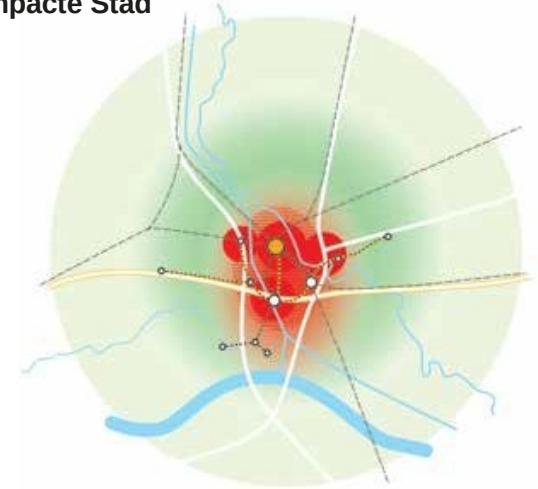

Vijf ruimtelijke modellen

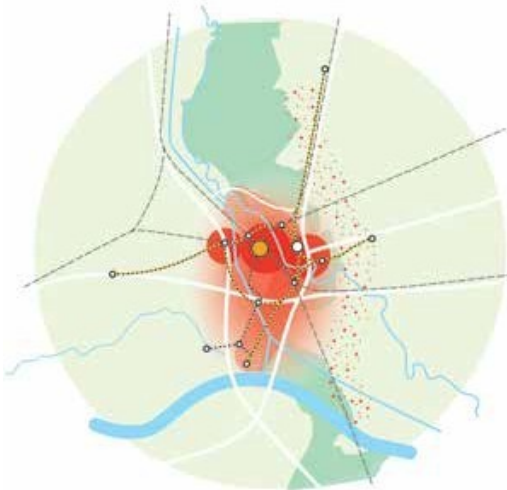
1. Vitale Knopen

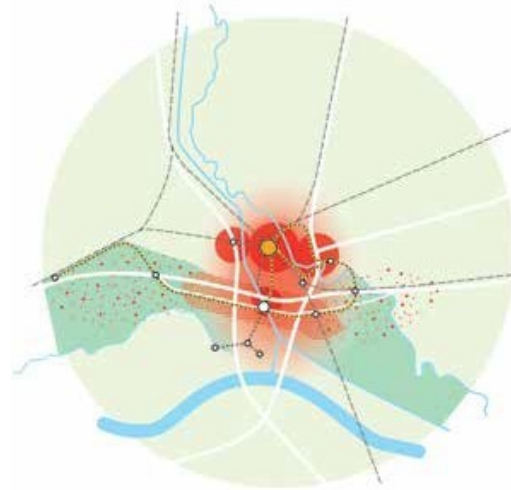
2. Compacte Stad

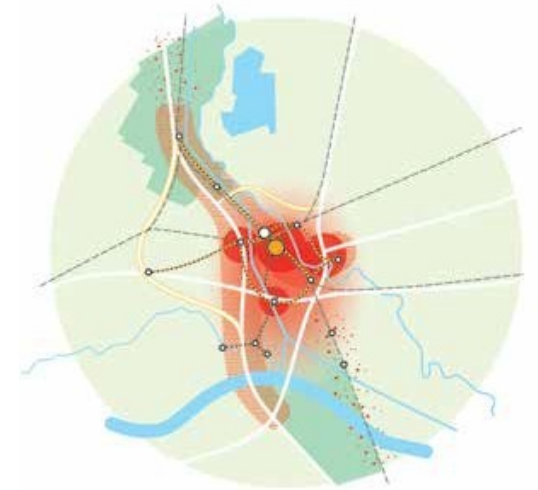
3. Oostflank Randstad

4. Rijnland

5. Binnenflank Randstad

Leren van de modellen

- Effectbepaling modellen
- Beoordelingskader als meetlat

- Hoofddoelen**
- Bevorderen gezonde, duurzame en energieke regio
  - Aanjagen economische groei regio
  - Verstedelijkingsopgave faciliteren
  - Ruimtelijke kwaliteit verhogen
  - Slimme, toekomstvaste mobiliteit faciliteren
  - Haalbaarheid
  - Financieel

Hoofddoel	Subdoelen	Kernindicatoren
Bevorderen van een gezonde, duurzame en energieke regio	Bevorderen gezonde leefstijl	Fietsgebruik
	Bevorderen gezonde leefomgeving (o.a. terugdringen hinder geluid en emissies)	Geluid
	Kansen voor klimaatadaptatie; o.a. beperken wateroverlast, waterveiligheid en hittestress	Emissies luchtverontreiniging
	Kansen voor energietransitie	Verkeersveiligheid
Economie versterken; Aanjagen economische groei van de regio	Agglomeratiekracht vergroten	Kansen voor klimaatadaptatie
	Versterken van het vestigingsklimaat	CO2-emissies verkeer
	Zicht op voldoende plancapaciteit (kwantiteit)	Kansen voor energietransitie
	Zicht op voldoende diversiteit woonmilieus (kwaliteit)	Bruto Regionaal Product (BRP)
	Toegang tot voorziening en verbeteren vanuit woongebieden	Aantal arbeidspplaatsen (economische opgave)
	Toegang tot werk vergroten vanuit woongebieden	Versterking vestigingsklimaat
	Verhogen van de ruimtelijke kwaliteit van het stedelijk gebied	Gerealiseerde woning en binnen de regio
	Verhogen van de ruimtelijke kwaliteit van het landelijk gebied	Reserve-plancapaciteit
	Versterken van natuurwaarden	Zicht op voldoende diversiteit woonmilieus
	Behouden en versterken van de cultuurhistorische waarden	Nabijheid stedelijke centra (% woningen binnen 3km van centra)
	Behouden van de intrinsieke natuurwaarden	Gemiddelde woon-werk reistijd per modaliteit
	Voldoende capaciteit infrastructuurnetwerken en oplossing urgente (systeem) knelpunten (Fiets, Spoor, Stedelijk OV, Transfer, Weg)	Kansen verhoging ruimtelijke kwaliteit stedelijk gebied
	Versterken robuustheid infrastructuurnetwerken	Kansen verhoging ruimtelijke kwaliteit landelijk gebied
	Vergroten van reizigerscomfort, betrouwbaarheid en beleving	Kansen voor natuur
	Vergroten toegankelijkheid van het verkeer- en vervoersysteem	Kansen voor landschap
	Zicht op uitvoering (technische complexiteit, draagvlak, fysieke inpassing, juridisch)	Ruimtebeslag groen
	Mate van adaptiviteit en toekomstvastheid	Bereikbaarheid in reistijdssom totaal per modaliteit, lokaal, regionaal en doorgaand verkeer
Haalbaarheid	Beheer en exploitatiekosten, incl. opbrengsten	Aantal woningen nabij bestaande OV-knopen (met restcapaciteit)
Kosten en opbrengsten (financieel)	Investeringskosten	Arbeidspplaatsen nabij bestaande OV-knoop (met restcapaciteit)
		Impact op NMCA knelpunten
		Ontlasten Utrecht Centraal
		Versterken robuustheid infrastructuurnetwerken
		Vergroten van reizigerscomfort, betrouwbaarheid en beleving
		Vergroten toegankelijkheid van het verkeer- en vervoersysteem
		Haalbaarheid
		Adaptiviteit/flexibiliteit
		GREX saldo (mln Euro)
		OV-exploitatie (Euro of kwalitatief)
		Investeringsinfrastructuur (Euro)

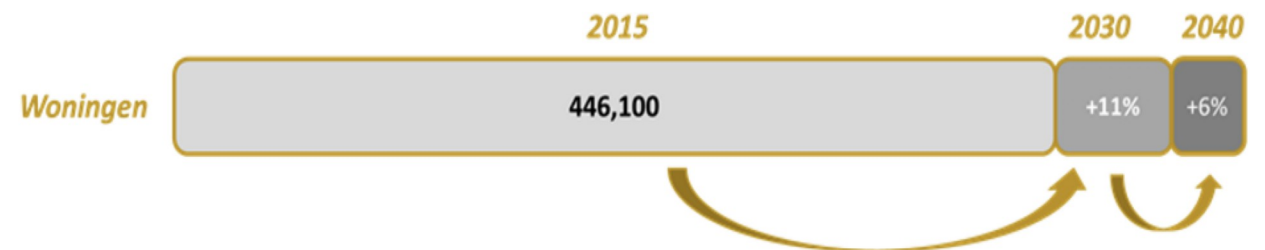
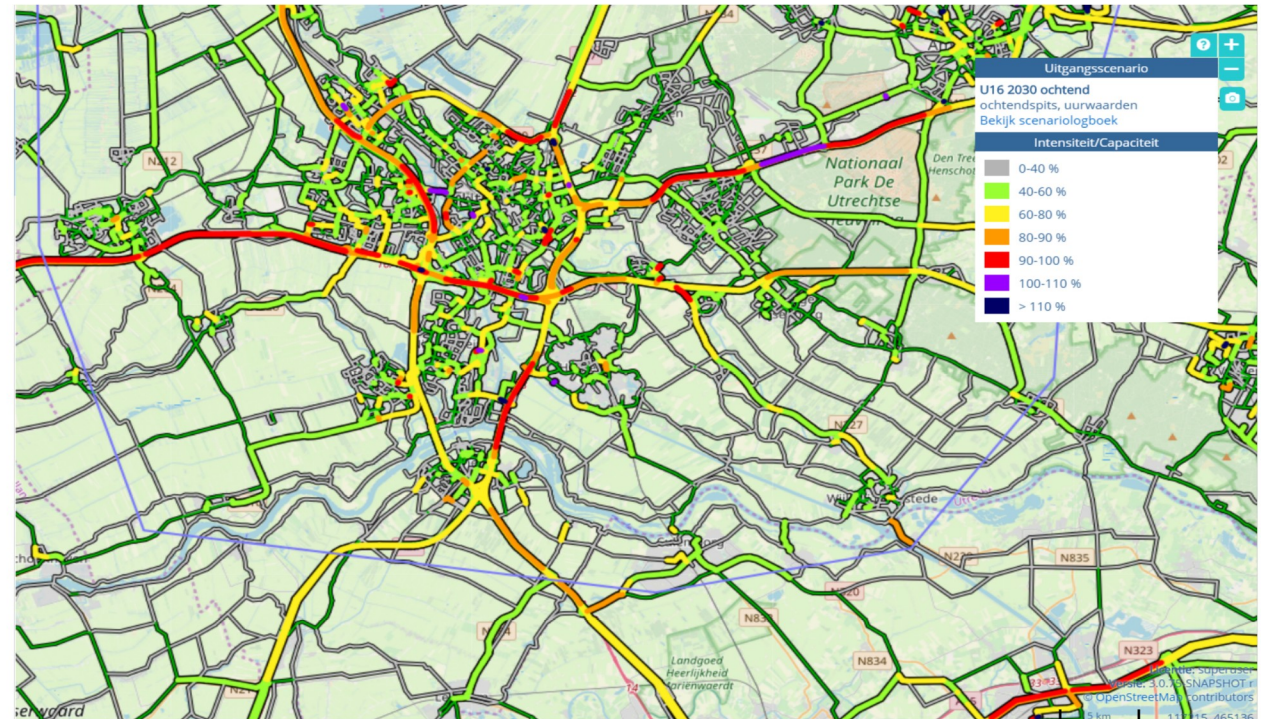
7 inzichten geformuleerd

1. Stevige autonome bereikbaarheidsopgave in de regio, wijze van verstedelijken geen onderdeel van de oplossing
2. Generieke mobiliteitsmaatregelen hebben potentie
3. Het doorontwikkelen van knopen is een kansrijk
4. Groei kleine kernen voor vitaliteit mogelijk
5. Kwaliteitsimpuls Nieuwe Hollandse Waterlinie voor vestigingsklimaat
6. Ontwikkeling van de A12- zone kan veel opleveren, maar is complex
7. Grootschalige infrastructurele maatregelen kunnen effectief zijn voor de opgave in de regio.

1. Bereikbaarheid en verstedelijking

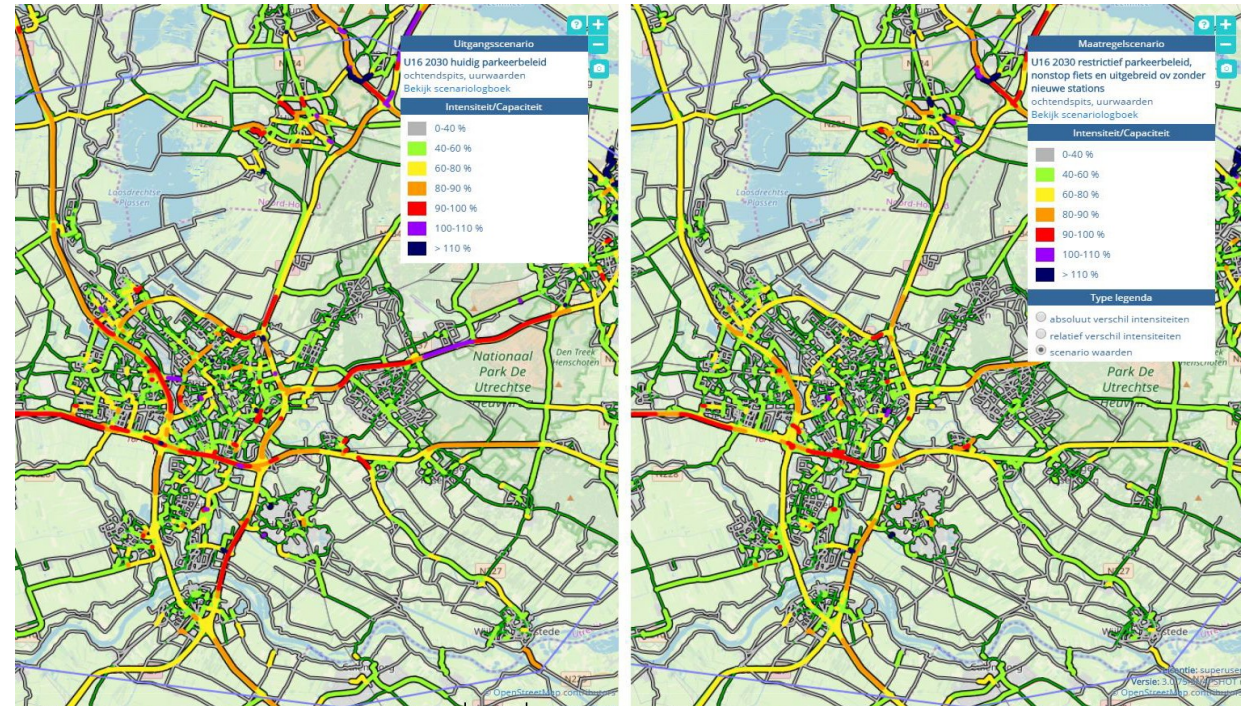
- De hoofdinfrastructuur staat nu (in 2020) al vast.
- 67.000 woningen in 2030 zijn niet allemaal realiseerbaar binnen het huidige mobiliteitssysteem.
- Spreiding verstedelijkingsopgave geen significante invloed op vermindering opgave

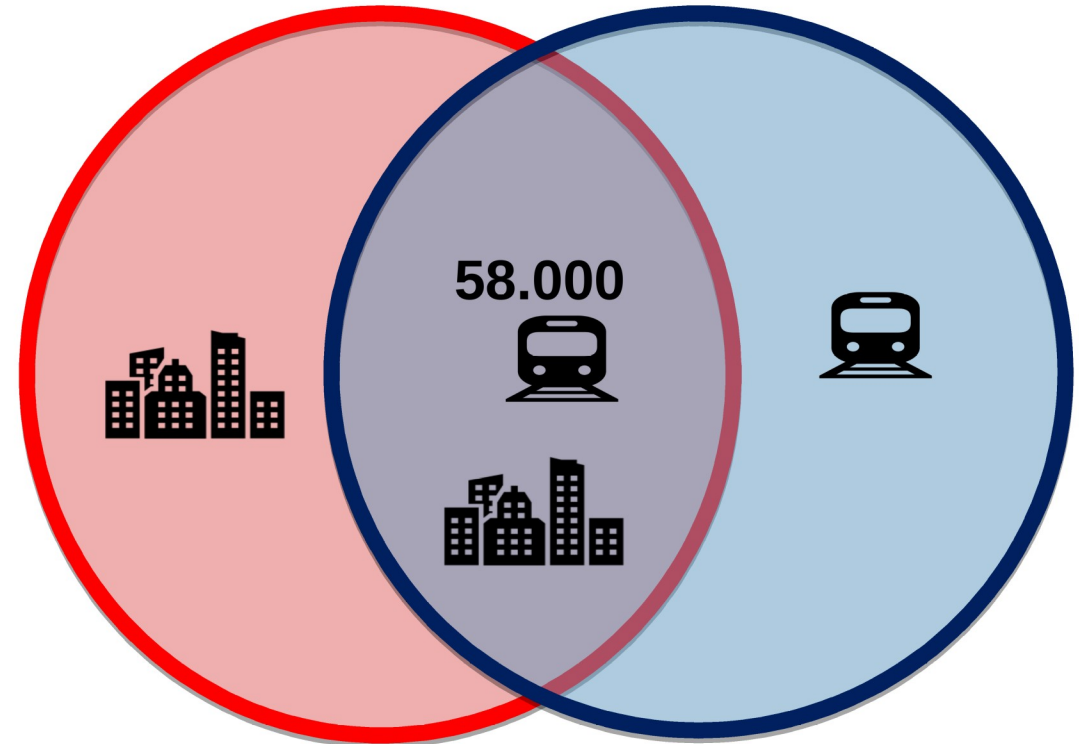
2. Potentieel van generiek mobiliteitsbeleid

- Parkeerbeleid op regionaal niveau
- P&R-strategie/ -voorzieningen
- Non-stop fietsroutes/ doorstroming OV
- Geeft wel extra druk op Utrecht CS

3. Knooppunten zijn kansrijk

- Benutten bestaande ov-knooppunten
  - 67.000 woningen tot 2030 voornamelijk rond OV-knopen
  - Ook na 2030 is er restruimte rond OV-knopen
- OV-knopen integraal ruimtelijk ontwikkelen (wonen, werken en landschap poorten)
- Knooppuntontwikkeling verhoogt de druk op het regionale OV en Utrecht Centraal

4. Vitaliteit kleine kernen

- Groei kleine kernen voor vitaliteit mogelijk, zonder extra bereikbaarheidsknelpunten te veroorzaken
- Provinciaal beleid vormt het kader

5. Kwaliteitsimpuls Nieuwe Hollandse Waterlinie

- De regionale samenhang tussen verstedelijking, landschap én de economische profilering van de regio is gebaat bij een stapsgewijze gedoseerde kwaliteitsimpuls in en rondom de Nieuwe Hollandse Waterlinie.

6. A12-zone ontwikkeling biedt grote kansen

- Ontwikkeling van de A12-zone kan veel opleveren als kans voor woningbouwopgave, regionale HOV-ontwikkeling i.c.m. knooppunt Westraven, regionale agglomeratiekracht
- Betere verbinding tussen Utrecht en Nieuwegein en verbetering aan de ruimtelijke kwaliteit.
- Opgave is omvangrijk (infra, inpassing, etc.)

7. Grote inframaatregelen kunnen effectief zijn

- Eerste oefeningen met bypasses voor weg (A12, A2) en lightrail (regionaal spoor via A12-zone) laten zien dat deze maatregelen effectief kunnen zijn voor de doorstroming op het wegennet en het spoor
- Biedt kansen voor verstedelijking in A12 zone.

Vervolg stappen

- Najaar 2019 verdiepen: aan de slag met de 7 inzichten
- Eerste helft 2020: opstellen verstedelijkingsperspectief
- Tweede helft ontwikkelen / vaststellen adaptief ontwikkel pad

- Inzichten vormen input voor Omgevingsvisie